

ZÁKLADNÍ IDENTIFIKACE

ID	PHA-01009
Název/motiv mozaiky	Český lev a nápis v dekorativním poli
Autor	návrh a realizace Viktor Foerster a Marie Foersterová
Datace	1907-1909
Místo	bývalá První česká vzájemná pojišťovna, Spálená 76/14, 110 00 Praha 1 - Nové Město
GPS souřadnice	50°4'50.627"N, 14°25'11.950"E
Rozměry mozaiky, umístění	výška 1,5 m, šířka 4 m (měřeny všechny tři části dohromady)(cca) Mozaika je instalována na průčelí budovy.
Výška umístění mozaiky nad zemí	18 m (cca)
Mozaika je směřována na (SS)	západ
Popis okolí, statika budovy	Mozaika se nachází v centru města – frekventovaná doprava. Budova má místy popraskanou a opadanou omítku, statika budovy není viditelně výrazně narušena.
Poznámky	V dolní části budovy se nachází další mozaika s motivem českého lva a letopočtem založení pojišťovny.

HUMANITNÍ PRŮZKUM MOZAIKY

Budova První české vzájemné pojišťovny byla postavena mezi lety 1907-1909 podle projektu Osvalda Polívky. Většinu účinku nové fasády nese sochařská výzdoba, na dvou místech se však uplatnila také skleněná mozaika, provedená nejspíše dílnou Viktora Foerstera. Jeho práce musela být po vzniku Československé republiky korigována jeho manželkou, když vystala nutnost odstranit rakouský znak a nahradit jej nápisem.

Pole s mozaikami zdůrazňují střední rizalit budovy. Horní mozaika je situována pod nástavcem v místě prolomené korunní římsy. Mozaikové pole s českým lvem je rámováno dvěma menšími poli, kde je na červeném pozadí uvedeno ZAL. (zkratka založeno) a datum 1827. Mozaika byla restaurována v roce 1991 a znovu roku 2003.

CHARAKTERIZACE PROSTŘEDÍ A SAMOTNÉ MOZAIKY

**Působení okolního prostředí, míra
zakrytí mozaiky, biologické
poškození**

Mozaika je v celé své ploše vystavena působení okolního prostředí.
Biologické poškození nebylo zaznamenáno.

Ztráty materiálu v ploše

- místy jsou vypadlé skleněné kostky, na stříbřených kostkách není v několika případech dochována stříbrná vrstva

Použitý materiál - kostky a pojiva

Mozaika je sestavena ze štípaných skleněných kostek o přibližné velikosti 1,5 cm x 1 cm. Použité sklo je zakalené. Ojedinele se vyskytují bubliny. Na povrchu kostek nejsou známky korozního poškození (platí pro pohledovou stranu). Zastoupeny jsou kostky se stříbřením. Na několika kostkách není stříbrná vrstva dochována.

ANALYTICKÝ PRŮZKUM

Optická mikroskopie

- nebyla provedena

POZNÁMKY

Přílohy Literatura

- J. R. Marek, *Sedmdesátka české mosaikářky*, Národní listy, 2. 12. 1937, s. 5.
- Rudolf Pošva, *Plastika a mozaika v průčelích Osvalda Polívky, kandidátská disertační práce, FA ČVUT v Praze, 1985.*
- Rudolf Pošva, *Plastika a mozaika v průčelí Osvalda Polívky, Umění XXV, 1987, č. 5, s. 449-459.*
- Roman Prahel - Petr Šámal, *Umění jako dekorace a symbol. Výzdoba reprezentačních staveb Prahy v éře historismu, secese a moderny*, Praha 2012, s. 165.
- Rostislav Švácha, čp. 76/II, in: Růžena Baťková a kol., *Umělecké památky Prahy. Nové Město, Vyšehrad, Vinohrady (Praha 1)*, Praha 1998, s. 212-213.
- Veronika Vicherková, *Novodobá česká mozaika jako výtvarný prostředek a společenský výraz*, bakalářská práce, FHS UK Praha, 2008, s. 30.
- Gema Art Group a.s. (Zdeněk Fučík), *Rekonstrukce objektu České Pojišťovny a.s., Spálená 14 – Vladislavova, Praha 1. Restaurátorská zpráva – mozaiky, terazzové a mramorové podlahy*, Praha 2003. Archiv NPÚ ÚOP v Praze.
- Národní archiv v Praze, fond: Český fond výtvarných umělců, karta 1317 (zpráva o restaurování v roce 1991).